

Sami Selçuk
Dreyfus Davası

Dünyaca Unutulamayan
Yargılama Yanılgısı

Imge Kitabevi Yayınları
Genel Yayın Yönetmeni
Şebnem Çiler Tabakçı

ISBN 978-975-533-766-1

© Imge Kitabevi Yayınları, Sami Selçuk, 2018

Tüm hakları saklıdır.
Yayıncı izni olmadan, kısmen de olsa
fotokopi, film vb. elektronik ve mekanik
yöntemlerle çoğaltılamaz.

1. Baskı: Mart 2014 • 2. Baskı: Mayıs 2016
3. Baskı: Ankara, Haziran 2018

Grafik Tasarım
Aslı Sezer

Dizgi ve Sayfa Düzeni
Yalçın Ateş

Baskı ve Cilt
Yorum Matbaacılık
Tel: 0 (312) 395 21 12
Sertifika No: 13651

Imge Kitabevi
Yayıncılık Paz. San. ve Tic. Ltd. Şti.
Konur Sok. No: 17/2 Kızılay 06650 Ankara
Tel: 0 (312) 419 46 10 - 419 46 11
Internet: imge.com.tr • E-Posta: imge@imge.com.tr
Yayınevi Sertifika No: 11546

İçindekiler

Önsöz	7
Yargılama ve Hüküm	9
Zola'nın Serüveni.....	61
Dreyfus'ün Aklanması	79
Etkileri/İzleri	95

Önsöz

Dreyfus Davası iyi algılanmalıdır.

İyi algılandığında Fransa'da yaşananların son günlerde ülkemizde yaşananlara ne denli benzediği görülecektir.

Anayasa Mahkemesinin AK Partiyi kapatma davası, "Ergenekon", "Balyoz" diye adlandırılan dava ve benzerleri, Dreyfus Davasında yaşananların bir başka toplumda ve kültür ortamında yinelenmesidir, aslında.

Dreyfus Davasında görüldüğü gibi Türk kamuoyu da bu davalarda ikiye ayrılmış; Kapatma, Ergenekon, Balyoz gibi davaların yandaşları ile karşıtları, doğru hukuktan yana olacak yerde, ne yazık ki cemaatçi bir anlayışla karşı karşıya gelmişler, "ben haklıyım" derdine düşmüşlerdir.

Sıradan insandan üst konumdaki siyasetçilere dek herkesin yargıç kesildiği bir toplumda hukuk bilimci yoktur; o toplum hukuk toplumu da değildir.

Dreyfus Davası: Dünyaca Unutulamayan Yargılama Yanılgısı

**Böyle bir ortamda sağlıklı yargılama yapılamaz.
Nitekim yapılamıyor da.**

Ümitköy, Aralık 2013
Sami SELÇUK

Yargılama ve Hüküm

General Charles de Gaulle'ün değişmez ilkesi şudur: “Büyük olmayan Fransa, Fransa olamaz”.

Savaş anlarına böyle başlar ve şöyle der: “Çocukluğumda yüzlerle ve sözlerle açığa çıkan zayıflıklarımız ve yanılığlarımız kadar hiçbir şey beni üzmemiştir: Fachoda'nın yitirilmesi, Dreyfus Davası, toplumsal çatışmalar, dinsel uyuşmazlıklar.”¹

De Gaulle, ulusçu akımların güçlendiği bir dönemde Hartum'un güneyindeki Fachoda'nın (Kodok) Fransa'yı küçük düşürecek biçimde 1898'de İngilizlere bırakılmasını başa alıyor.

Aydınların Yüzyılı kitabında Michel Winock, Dreyfus Davası ile kazandığı anlam çerçevesinde aydınların tarihini dile getirdiğini yazar.²

İkisi de haklıdır.

¹ *Mémoires de Gaulle, I, L'Appel, 1940-1942, Paris, 1954, s. 6.*

² Winock, *Le Siècle des intellectuels, Paris 1997.*

Charles de Gaulle'ü üzen ikinci sıradaki olay, Dreyfus Davasıdır.

Bunların o dönemin gençliğini biçimlendirdiğine parmak basıyor, de Gaulle.

Gerçekten Dreyfus Davası, çapından daha etkili olmuştur ve çok önemlidir.

Çünkü Üçüncü Cumhuriyet dönemini, siyasal ve toplumsal açılardan en çok sarsan olaylardan biridir, bu Dava.

Önemlidir. Çünkü bugün de Fransa'da üzerinde en çok inceleme yapılan ve tartışılan konulardan biridir.

“Sorumlu kim(ler)dir?” sorusunun yanıtı başka başkadır.

Yorumlar çeşitlidir.

Davanın özgürlükçü parlamenter rejimin egemen olduğu Üçüncü Cumhuriyet döneminde çıktığına, o dönemdeki kamuoyunun özellikle Meclis, Hükümet, yargı ve ordu gibi geleneksel güçlere üstünlüğünün bu olay ile kanıtlandığına parmak basan Georges Sorel, Davayı “Dreyfusçü Devrim” diye niteler. Son yargısı daha da çarpıcıdır: “Cumhuriyetçi soylu sınıfın yok edilmesi, Fransa'da parlamenter rejimin neden bir masal olduğunu ortaya koymuştur”.

Aralarında Maurice Barrès (*Scènes et doctrines du nationalisme*, 1952), Jean Jaurès (*Preuves*, 1898), Léon Blum (*Souvenir sur l’Affaire*, 1935), François Goguel (*Histoire de la IIIe République*, 1946), E. Giscard d’Estaing (*D’Esterhazy à Dreyfus*, 1960), Marcel Thomas (*L’Affaire sans Dreyfus*, 1961), Henri

Guillemin (*L'Enigme Esterhazy*, 1962) gibi birçok ünlü düşünürün, aydının ve siyasetçinin incelemeler yaptığı, kitaplar yazdığı bu Dava, o günlerde Fransız kamuoyunu, ülkeyi, partileri, salonları ve hatta aileleri ikiye bölmüştür.

Bugün de bölmeyi sürdürüyor.

Acaba neden?

Inceleyelim.

İlkin on dokuzuncu yüzyılın son çeyreğindeki Fransa'ya bakalım.

Fransa, 1870'te Sedan savaşında Almanya'ya yenilmiş, Frankfurt antlaşmasıyla Alsace-Lorraine bölgesini yitirmiştir.

Bu arada 1879'da Panama bunalımı kötü sonuçlanmıştı.

Bu eziklik ve sarsıntı altındaki Fransa, Almanya'ya sürekli bilgi sızdığından kuşkulananmakta ve yenilgiyi buna bağlamaktadır.

1888 yılı başında General Georges Boulanger'nin bulunduğu "Bulanjist akım" gün ışığına çıkmış, eyleme dönüşmüştür (1889-1891).

Akımın ilk başlangıcında ve gerisinde Almanya'ya kaptırılan Alsace-Lorraine bölgesini gözetlemekle yükümlü Fransız görevlilerin kullanıldığına ilişkin, içinde Almanya'nın bulunduğu bir casusluk davası vardır: 1887'de gündeme giren Schnaebelé Davası.

Bulanjist akım, gittikçe güçlenir. Burjuva sınıfına, parlamenter rejime karşıdır. Monarşik bir mantıktan esinlenmektedir. Üçüncü Cumhuriyeti tehdit etmektedir.

Dreyfus Davası ile ilgili soruşturmanın başladığı 1894'e gelince, Katolikler ile Cumhuriyetçiler, seçkinlerin ortak isteklerini yanıtlayan bir uzlaşmada buluşmuşlardır.

Ortam duygusaldır. Sağduyu, sağgörü, yerini patlamaya hazır bir gerilime bırakmıştır.

İşte tam bu sırada Bayan Marie Bastian'in bulduğu bir belge kamuoyunu sarsacak, yer yerinden oynatacaktır.

Bayan Bastian, hem Fransa Savaş Bakanlığı Haber Alma Servisi görevlisidir, hem de Almanya Büyükelçiliğinde temizlikçidir. Okuma yazma bilmemektedir. Ama önemli bir görevi, gizli bilgileri toplama görevini yerine getirmektedir.

Alman Büyükelçiliğindeki Askeri Ataşe Albay Maximilian von Schwartzkoppen ise sadece ataşelik değil, arkadaşlarıyla birlikte casusluk görevini de yerine getirmektedir. Ataşe doğrudan doğruya Alman Genelkurmayına bağlıdır. Özerk bir bilgi merkezinin başındadır. Aslında von Schwartzkoppen bu görevi pek de sevmemektedir. Ama yerine getirmek zorundadır.

Askeri Ataşe Albay Maximilian von Schwartzkoppen'in kötü bir alışkanlığı da vardır. Casusluk ile ilgili belgeleri inceledikten sonra yakmamakta, sadece yırtıp çöp sepetine atmakta, onları yakmalarını çevresinden istemektedir.

Bayan Bastian da elbette topladığı belgeleri, Fransız Haber Alma Servisine, buradaki görevli subay Henry'ye iletmektedir.

Sami Selçuk

Dreyfus Davası

Dünyaca Unutulamayan
Yargılama Yanılgısı

Anayasa Mahkemesi'nin AK Parti'yi kapatma davası, "Ergenekon", "Balyoz" diye adlandırılan dava ve benzerleri, Dreyfus Davası'nda yaşananların bir başka toplumda ve kültür ortamında yinelenmesidir aslında. Dreyfus Davası'nda görüldüğü gibi, Türk kamuoyu da bu davalarda ikiye ayrılmış; Ergenekon, Balyoz gibi davaların yandaşları ile karşıtları, doğru hukuktan yana olacak yerde, ne yazık ki cemaatçi bir anlayışla karşı karşıya gelmişler, "ben haklıyım" derdine düşmüşlerdir. Sokaktaki insandan toplumun üst katmanında yer alan, yani yöneten konumunda bulunan insanlara dek herkesin yargıç kesildiği bir toplumda hukuk bilinci oluşmamış demektir. Dolayısıyla böyle bir toplum, özünde hukuk toplumu da değildir.

Sami Selçuk

imge.com.tr

facebook.com/imge.yayinlari
twitter.com/imgekitabevi
instagram.com/imgekitabevi
pinterest.com/imgekitabevi
youtube.com/imgekitabevi
google+ imge@imge.com.tr
imge@imge.com.tr

ISBN 978-975-533-766-1

9 789755 337661

